

دانشکده پرستاری کاشمر
طرح دوره (Course Plan)

عنوان درس: کارآموزی بخش قلب	تعداد و نوع واحد: 1- عملی
نیمسال تحصیلی: دوم 1401-1402	پیش نیاز: بزرگسالان- سالمندان 3
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی پرستاری / ترم 6	تعداد فراگیران: 6 نفر
زمان برگزاری: سه روز اول هفته (402/3/1-402/2/23)	ساعت برگزاری: 7:30 - 12:30
مکان برگزاری: بخش قلب بیمارستان مدرس	مدرس: رسول لکزیان

شرح درس:

بیماریهای قلبی عروقی بخصوص بیماری ایسکمیک قلبی یکی از شایعترین بیماریهای عصر ماشینی امروز است که مرگ و میر بسیار بالایی نیز دارد. قلب حیاتی ترین ارگان بدن است که در صورت توقف آن لحظه ای نمی توان زنده ماند. در این واحد کارآموزی ، دانشجویان آموخته ای تئوری خود را در خصوص مراقبت و پرستاری از بیماران ایسکمیک قلبی بطور عملی پیاده نموده و مهارتهای لازم را کسب می نمایند.

هدف کلی:

آشنا کردن فراگیران با نحوه مراقبت از بیمار بستری در بخش قلب و کسب مهارت نسبی در امر مراقبت از بیمار بستری در این بخش با استفاده از اصول و مفاهیم آموخته شده در واحد نظری به طور صحیح و مستقل از مربی

اهداف اختصاصی:

در پایان درس از دانشجو انتظار می رود، قادر باشد:

- 1) با محیط فیزیکی بخش آشنا شده واز قوانین حاکم بر آن تبعیت نمایند.
- 2) اهداف بستری کردن بیماران در بخش قلب را توضیح دهند.
- 3) کارهای روتین بخش اعم از آزمایشات، کنترل علائم حیاتی، دادن داروها و ... را بکار گیرند.
- 4) ارتباط مناسب و موثر با بیماران برقرار نمایند.
- 5) توانایی پذیرش بیمار جدید و گرفتن تاریخچه و در صورت نیاز انجام معاینه فیزیکی را داشته باشند.
- 6) روشهای مانیتورینگ ریتم قلبی را توضیح داده و عملاً" استفاده نمایند.
- 7) ویژگیهای درد قلبی را در بیمار را شرح دهند.

- 8) در صورت بروز درد قفسه سینه آن را بررسی کرده و مراقبت تسکینی لازم را به عمل آورند.
- 9) علاوه بر کنترل درد بیمار با سوالات مناسب به علت ایجاد درد پی ببرند.
- 10) اجزای کمپلکس PQRST را تفسیر کنند.
- 11) نکات مهم ECG نرمال را یاد گرفته و بیان نمایند.
- 12) قادر به تشخیص محور قلب با استفاده از چند روش متفاوت و دلایل انحراف از وضعیت طبیعی باشند.
- 13) خصوصیات ریتم سینوسی نرمال را روی نوار قلب تشخیص دهند.
- 14) ریت قلب را از روی نوار قلب برای ریتم های منظم و غیر منظم محاسبه نمایند.
- 15) مهمترین آریتمی های سینوسی، دهلیزی، جانکشنال و بطنی را در نوار قلب تشخیص داده و مراقبت های لازم را انجام دهند.
- 16) انواع بیماریهای عروق کرونر و وابسته به آن (آنژین صدری، انفارکتوس میوکارد، شوک کاردیوژنیک، هایپرتروفی ها، نارسایی قلبی، ادم ریه) را بطور کامل بشناسند.
- 17) تغییرات الکتروکاردیوگرافی و لیدهای درگیر در انواع آنژین و انفارکتوس میوکارد تشخیص دهند.
- 18) نحوه خارج کردن بیمار از وضعیت CBR و RBR را یاد گرفته و عملاً اجرا نمایند.
- 19) نحوه کار کردن با دستگاههای مختلف (نوار قلب، الکتروشوک، پمپ انفوزیون و...) را نشان دهند.
- 20) بیمار خود را دقیقاً طبق فرآیند پرستاری بررسی کرده و در پایان کار به طور کامل گزارش دهند.
- 21) داروهای مصرفی در بخش قلب را بشناسند، مراقبت ها و توجهات مربوطه را توضیح دهند.
- الف : نیتراها (نیتروگلیسرین، نیتروگلیسرین، ایزوسورباید دی نیترات)
- ب : گلیکوزیدهای قلبی (دیگوکسین)
- ج : داروهای ضد انعقاد (هپارین، وارفارین، اناکساپارین و استرپتوکیناز)
- د : کلسیم بلوکرها (وراپامیل، نیفیدپین، دیلتیازیم، آملودیپین)
- ه : بتابلوکرها (پروپرانولول، آتنولول، متورال، کارویدیلول)
- و : ضد تجمع پلاکتی (آسپرین، پلاویکس، تیکلوپدین)
- 22) سرم های مصرفی در بخش قلب (نیتروگلیسرین، دوپامین، دوبوتامین، هپارین، لازیکس) را به درستی آماده، محاسبه و تنظیم قطره نمایند.
- 23) گزارش پرستاری بطور کامل بنویسند.
- 24) نکات ایمنی برای خود و بیمار را رعایت کنند.
- 25) در آموزش به بیمار و خانواده اصول آموزش به بیمار را به کار گرفته و آموزش های لازم به آنها را ارائه دهند. (آموزش درباره: بیماری و علل و عوامل خطر آن، درمان، رژیم دارویی، رژیم غذایی، رژیم حرکتی و محدوده فعالیت بیمار، عوارض قابل

26) با سایر اعضای تیم ارتباط حرفه‌ای برقرار کرده و علاقه و همکاری لازم را در مراقبت از مددجو نشان دهند.

روش‌های آموزشی:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، مشارکت گروهی، bed side teaching

وسایل کمک آموزشی:

ماژیک، وایت برد، رایانه

وظایف و تکالیف دانشجویان:

- 1) حضور به موقع در بخش (الزامی)
- 2) شرکت فعال در بحث‌های گروهی
- 3) تهیه، ارائه و اجرای مباحث محوله مطابق جدول ذیل و ارائه آن در زمان مقرر به طرز صحیح
- 4) خاموش کردن موبایل در طول کارآموزی
- 5) ارائه یک مورد گزارش پرستاری

روش ارزشیابی دانشجو:

چک لیست ارزشیابی (عمومی، اختصاصی)، آزمون پایانی (کتبی)

تهیه و ارائه مباحث محوله	25٪ (5 نمره)
شرکت فعال در بحث‌های گروهی	10٪ (2 نمره)
ارزشیابی اختصاصی (طبق فرم ضمیمه)	50٪ (10 نمره)
ارزشیابی عمومی (طبق فرم ضمیمه)	15٪ (3 نمره)

ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره:

جلسات	عنوان مبحث	بحث دارویی	روش یاددهی – یادگیری
1	آشنایی با بخش، پرسنل، اهداف و قوانین مربوط به کارآموزی، موضوعات قابل بحث و وظایف دانشجو، رفرنس‌های قابل استفاده، پیش‌آزمون	نگاه اجمالی به داروهای بخش قلب	سخنرانی، پرسش و پاسخ
2	آنژین صدری و انواع آن	دیگوکسین	سخنرانی، پرسش و پاسخ
3	DVT	دیورتیک‌ها	سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی
4	اکوکاردیوگرافی و تست ورزش	ضد انعقادها	سخنرانی، پرسش و پاسخ
5	انواع MI، شوک کاردیوژنیک	استرپتوکیناز	سخنرانی، پرسش و پاسخ، ایفای نقش

منابع:

1. Nikravane Mofrad M, Zohari Anbouhi S. Text book of Cardiovascular Nursing. 1th ed. Tehran: nooredanesh publisher, 2008.
2. Smeltzer SC, Bare B, Hinkle J, Cheever K. Brunner & Sodarth's, Text book of Medical Surgical Nursing. 12th ed. Philadelphia: Lippincott; 2010.
3. Black JM, Hawks JH. Medical Surgical Nursing Clinical Management for Positive Outcome. Translated by Nikravane Mofrad M, Barahimi N. 8th ed. Tehran: Salemi publisher, 2010.

4. عسگری م، سلیمانی م. مراقبتهای پرستاری ویژه در بخش ICU,CCU و دیالیز. تهران: نشر و تبلیغ بشری، 1391.
5. ذاکری مقدم م، علی اصغر پور م. مراقبتهای پرستاری در بخش های ICU,CCU و دیالیز. تهران: انتشارات اندیشه رفیع، 1391.
6. شیرینی ح، نیک روان مفرد م. کامل ترین مرجع اصول مراقبتهای ویژه در ICU,CCU و دیالیز. تهران: انتشارات نور دانش، 1389.
8. آبگون م. آزمایش های تشخیصی و آزمایشگاهی همراه با اقدامات پرستاری. تهران: انتشارات نور دانش، 1388.

"فرم ارزشیابی عمومی"

موارد ارزشیابی	همیشه (بارم)	اکثراً (بارم)	گاهی (بارم)	بندرت (بارم)	هرگز (بارم)
وقت شناسی	1	0/75	0/5	0/25	0
رعایت یونیفرم، پوشش صحیح و اتیکت	1	0/75	0/5	0/25	0
رعایت اصول اخلاقی صحیح با بیمار و پرسنل، مربی و هم گروهی ها	3	2	1	0/5	0
سرعت ودقت در انجام کار	3	2	1	0/5	0
عدم غیبت در کارآموزی	1	0/75	0/5	0/25	0
نمره از 3					

"فرم ارزشیابی اختصاصی"

موارد ارزشیابی	نمره	توضیحات	همیشه (بارم)	اکثراً (بارم)	گاهی (بارم)	بندرت (بارم)	هرگز (بارم)
معاینه صحیح بیمار قلبی	15	1. توضیح درباره فرآیند کار به بیمار 2. مشاهده پوست (رنگ، حرارت، تورگور، اکیموز، رطوبت) 3. اندازه گیری صحیح فشارخون با گوشی و توجه تغییرات وضعیتی فشار خون 4. بررسی دقیق نبض از نظر ریتم و ریت 5. سمع قلب و قرار دادن گوشی در مکان مناسب 6. تشخیص صداهای طبیعی از سوفل قلبی 7. کنترل انتهاها از نظر کفایت عروقی-حسی، ادم 8. بررسی ریه از نظر رال و ادم ریه 9. بررسی شکم از نظر آسیت، ریفلاکس هپاتوژوگولار و اتساع مثانه	2/5 1/5 1 2 2 2 1 2 1	1/5 1 0/75 1/25 1/25 1/25 0/75 1/25 0/75	1 0/5 0/5 0/75 0/75 0/75 0/5 0/5 0/5	0/5 0/25 0/25 0/5 0/5 0/5 0/5 0/5 0/25	0 0 0 0 0 0 0 0 0
تفسیر صحیح امواج نوار قلب	10	1. تشخیص صحیح امواج، فواصل و قطعات یک سیکل قلبی 2. تشخیص تغییرات ECG در بیماریهای قلبی 3. تعیین ریتم سینوس و اریتمی ها 4. سرعت در تشخیص ریتم	2 3/5 3/5 1	1 2/5 2/5 1/75	0/5 1 1 1/5	0/25 0/5 0/5 0/25	0 0 0 .
تشخیص و درمان درد قلبی	10	1. تشخیص درد قلبی 2. انجام اقدام صحیح در صورت شک به درد قلبی 3. انجام اقدامات درمانی موثر در راستای رفع درد بیمار بر طبق اولویت اقدامات 4. انجام اقدامات صحیح بعد از کنترل درد بیمار	3 1/5 3 2/5	2 1 2 1/5	1 0/5 1 1	0/5 0/25 0/5 0/5	0 0 0 0
آشنایی با انواع بیماریهای عروق کرونر	5	1. تسلط بر تشخیص، درمان، اقدامات پرستاری و نکات آموزشی به بیماران قلبی	5	3/5	2/5	1	0
تسلط در کار با وسایل	5	1. تسلط در کار با دستگاه نوار قلب نحوه قرارگیری لیدها، آماده کردن پوست و کار با دستگاه 2. تسلط در کار با پمپ انفوزیون 3. توضیح چگونگی کار با دستگاه الکترود شوک (نحوه شوک دادن، مراحل دادن شوک و آمادگی قبل از شوک، چک دستگاه، کار با پیس پوستی)	1 1 3	0/75 0/75 2	0/5 0/5 1	0/25 0/25 0/25	0 0 0
سرعت و دقت در انجام مراقبت های بیمار	12	1. انجام امور محوله در زمان مقرر 2. دقت در صحت انجام امور مربوط به بیمار	6 6	4 4	3 3	2 2	0 0

0	0/5	1	2	3	1. آموزش درباره داروها (نحوه مصرف، عوارض، تداخلات، موارد قابل اطلاع به پزشک و پیگیری های لازم) 2. آموزش رژیم غذایی 3. آموزش علایم خطر بیماری و اقدامات لازم در این مواقع	10	آموزش به بیمار
0	0/5	1	2	3			
0	1	2	3	4			
0	1	4	7	10	1. تسلط بر تمام دسته داروهای قلبی در حال استفاده در بخش قلب (نیترات ها، بتا بلاکرها، کلسیم بلاکرها، دیژیتال، ACEI، آنتی کواگولان) و تمام مراقبت های مربوطه	10	تسلط بر داروها
0	1	2	3/5	5	1. دقت در تهیه انواع سرمها (TNG، هپارین، آنتی آریتمی ها و اینوتروپ ها) محاسبه دقیق دوز، مدت زمان انفوزیون و تنظیم دستگاه	5	تهیه درست سرم ها
0	1	4	7	10	1. گرفتن شرح حال از بیمار و اجرای فرآیند و ارائه در گزارش بیمار	10	گزارش بیمار طبق فرایند
0	1	2	3	5	1. نوشتن نکات ذکر شده در گزارش (زمان پذیرش، درد، تسکین درد، اقدامات تشخیصی - درمانی خاص، پیگیریهای شیفیت بعد و ...)	5	دقت در گزارش نویسی
0	0	0/5	0/75	1	1. استفاده از دستکش جداگانه برای هر بیمار.	3	رعایت نکات ایمنی
0	0	0/5	0/75	1	2. استفاده استریل از وسایل		
0	0	0	0	0/5	3. رعایت نکات پیشگیری از نیدل استیک		
0	0	0	0	0/5	4. دفع صحیح زباله های عفونی و غیر عفونی		
						100	جمع کل